

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI LAP.

Nyomta és kiadóhivatal:

Brassó, Kapu-utcza 60. szám. — Telefon szám 177.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve: egész évre 20 K., fél évre 10 K., negyedévre 5 K.

Egyes szám ára 3 f. és kapható: a kiadóhivatalban, Beles J. üzletében (Bolonya) és a Glass- és Wächter-féle hírlapárudákban.

Felolós szerkesztő:

Dr. VAJNA GÁBOR, ügyvéd.

Szerkesztőség:

KAPU-UTCZA 60. SZÁM.

Értékesítési:

d. ó. 8-9 és d. n. 2-4 óráig.

Telefon szám 177.

HIRDETÉSI DIJ:

2 hasábos garmonsor vagy annak helye 1-szeri hirdetésnél 24 fillér, 3 hasábos garmonsor 16 fillér. Többszöri hirdetésnél kedvezmény.

Nyilttér sorá 30 fillér.

Hirdetések és nyilttéri cikkek díja előre fizetendő.

Munka vér nélkül.

Brassó, febr. 27.

(Dsk.) A legutóbbi napok véres eseményei minden művelt lelkű embert, a ki egyttal az állami feladatok sokaságát is mérlegelni, elbírálni s fokozatokba sorolni képes, bizonyos együttérző gondolatokra ébresztettek.

Triesztben úgy, mint Spanyolországban felkelt a munkás kezek népszennvedélye, hogy a rajtuk esett sérelmeket megtorolja s illetőleg: igazságot, méltányosságot követeljen.

Lehet — és igaz is — hogy ez a népszennvedély, a mely nem ismer korlátokat, (ha egyszer az alkoholizmussal párosult féktelenség retortáin átésörge-dezett) az igazságot is igazságtalanságnak, a megérdemelt szolgálatot is rab-szolgaságnak s a becsületesen honorált munkát is becstelenségnek látván: világfölbujtók izgató szavaira hallgat s ekként tulmegy azon a határon, a hol a méltányosság kezdődik.

Ebből a szempontból tökéletesen jogosult az az elbánás, már csak a közrend, a közbiztonság érdekében is, a miben a kormányzati hatóságok a társadalmi rend és jogfolytonosság ellen lázadókat részesítették.

De az is bizonyos, hogy — habár a rakonezátlan és az állami rend ellen törő anarchizmus társul szegődik a munkájuk méltányos díjazását követelő rendhez, — azért nem szabad vérfürdőben kimosatni egyes, talán tulságosan szabadalmazott társulatok és érdekék szennyes rongyait.

Pedig ez így történt Triesztben, a hol a Lloyd-társulat magánnyerészkedése követelte és Spanyolországban, a hol az örök elégedetlenség csak szítja a kormányzati korrupciónak állandóságát.

... Hányszor látjuk — és pedig nagy megnyugvással — a mikor sze-

münkbe szökik az itten-ottan talán ártatlanul kiontott vér a hírlapok tudósításáiból, hogy milyen békés, milyen nyugodt a mi Magyarországnak ebben a tekintetben is.

Szemére hányják folyton a mindenkori kormányzatnak, hogy miért nem teremt gyáripárt, talán áldozatok árán is.

A kormányzati és közrendészeti követelmények között ennek a kívánalomnak elég lett téve. A kormányzati szellem teremtett gyáripárt, de csak magyart. Nem hozott be idegenből egy csomó nemzeti érzéstől ment, kozmopolita világsarjadással telt munkás elemet, nem plántálta bele a józan közérületbe a szocializmus hirhedt apostolainak hazarontó tanait és eszméit, sőt ellenkezőleg, csupán oly feltételek mellett s azon iparvállalatoknak nyújtott a nemzet erejéhez mért segítséget, a melyek kötelezték magukat, hogy igazi magyar szellemben dolgoznak és dolgoztatnak.

A világhatalomban tán kicsi értékű ez a következetesen követett álláspont, de annál nagyobb jelentőségű állami szempontból.

A lassu, óvatos fejlődés mindig kifizeti magát, mert sem az állami létet, sem az állami rendet nem teszi a felforgatás kockajátékára.

A szerződések, a miket a kormány kötött, mind ennek előtérbe tolásával jöttek létre és hogy így történt, hála Istennek.

Trieszti, barcellonai véres eseményektől épen ez a bölcs előrelátás mentett meg eddig minket.

... Aztán, nem okosabb-e a tömegnyomoron úgy segíteni, a hogy p. o. Hege d ű s miniszter teszi, a ki tervbe vette, (s a mit ő tervbe vesz, meg is valósítja) hogy a központi árverési csarnokban elérverezendő kisebb

értékű fölszerelési cikkeket állami erővel megvásároltatja s kiosztatja a főváros szűkölködői között!?

Ez csak egy példa. Ámde bizonyos az, hogy az u. n. szocialista-kérdés, (mint azt egyizben a nagy államférfi Apponyi gróf kifejtette) az efajta szocialis olajcsöppekkel terelhető a békés összműködés medrébe!

Pichler és a szászok.

Brassó, febr. 27.

I.

Lapunk tegnapi számában jeleztük, hogy a képviselőház keddi ülésén Pichler Győző hosszabb beszédben foglalkozott a szászokkal, különösen pedig Korodi Lajos képviselővel.

Alábbiakban közöljük úgy a Pichler Győző mint a Korodi Lajos beszédét hiteles, szószerinti szövegében.

Pichler Győző: T. ház! A mostani költségvetési vita alatt merült fel egy évtized óta jóformán először, hogy nemesak erről az oldalról vetették fel a nemzetiségi kérdés megoldandó nagy feladatait, a melyek terén pártunk és különösen Komjáthy Béla t. képviselőtársam három év óta ugyszólván vezető szerepet játszik, hanem az u. n. nemzetiségi képviselő urak is, a kik abban tetszelegnek maguknak, hogy önmagukat nemzetiségi képviselőknak tüntetik fel, szintén felszóltak, és különösen a szászok folytak be a vitába és a Lindner t. képviselőtársam által elmondottak révén megindított eszmemenet talált viszhangra és lón vita tárgyává.

Természetesnek találom, hogy a szász képviselő urak most mint önálló párt jelennek meg ebben a házban. A multban nem szerepeltek mint önálló pártalakulás, mert akkor alkudozások útján bizonyos aspirációknak kielégítéséért szívesen feladták minden különállásukat, és betértek az egyedül üdvözítő kormánypárt kebelébe és mint kormánypártiak szerepeltek. Innen magyarázható az, igen t. szász képviselő urak, ...

M a d a r á s z József: Nincs szász

SZIVARKA „NIL”
HÜVELYEK „NIL”
(KROKODILLAL)

A dohányzóknak igazi élvezetet csak a legjobbnak elismert valódi egyiptomi szivarka hüvely „NIL” (krokodillal) nyújt, mely a dohányzás alatt sem fekete, sem zsiros nem lesz és ki nem alszik.

Csakodjunk értéktelen utánzásoktól Mindenütt kapható.

Egyedüli készítő:

ELSTER FRÉRES, LEMBERG.

képviselő! Németül beszélő lehet, de szász képviselő itt nincs!

Pichler Győző: Csak u. n. szász képviselő urak. Én mindenekelőtt a nemzetiségi törvénnyel akarok néhány pillanattig foglalkozni. Megtette ezt előttem Hodossy Imre képviselő ur a szabadelvű párt részéről fényes fejtegetésével. Saját pártunk részéről is megtették pártunk tagjai. Én csak egyre akarok ráutalni, s ez az, hogy a nemzetiségi törvény első alinea-jában ki van fejezve az, hogy mit céloz ez a törvény, és ki van fejezve határozottan minden kétséget kizárólag. Az 1868: XLIV. t.-cz. ugyanis kimondja: „Miótan Magyarország összes honpolgárai az alkotmány alapelvei szerint is politikai tekintetben egy nemzetet képeznek, az oszthatlan egységes magyar nemzetet, melynek a hon minden polgára, bármely nemzetiséghez tartozék is, egyenjogú tagja.“ (Igaz! Ugy van! a közepén.) Ebben ki van fejezve az alapelv, az „egységes nemzet“, melynek egyenjogú polgárai vannak. A törvény szellemét kifejezi a másik alinea, mely egyenesen kimondja, hogy itt csak bizonyos grammatikai engedmények vannak.

Veszélovsky Ferencz: Megszoritások!

Pichler Győző: Helyes, felállítja a határt, a meddig ezen engedményekben elmehetünk. A második alinea így szól: „Mint hogy továbbá ezen egyenjogúság egyedül az országban divatozó többféle nyelvek hivatalos használatára nézve és csak annyiban eshetik külön szabályok alá, a mennyiben ezt az ország egysége, a kormányzat és közigazgatás gyakorlati lehetősége és az igazság pontos kiszolgáltatása szükségessé teszik, tehát csak ennyiben eshetik külön szabályozás alá.“

Ebben a két alinea-ban le vannak fektetve a nemzetiségi törvények alapelvei, csak ez lehet egyedül mérvadó a nemzetiségi törvény megítélésénél; én azonban tovább megyek, és azt mondom, hogy minden további tétele ennek a törvénynek, a mely a következő pontokban foglaltatik és ellentétben áll ezen alapelvekkel, nem lehet e nemzet kormányzatában mérvadó, (Halljuk! Halljuk!) azokat nem szabad teljesíteni, mert abban a pillanatban, a mint törvénykönyvünkben egyetlenegy, bármilyen rövid törvény is van, a mely ennek a nemzetnek egységét veszélyezteti, ez a törvény ránk nézve nem mérvadó. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Ki van fejezve, — és itt koncessziót adok a kormánynak — épen Deák Ferencz szellemében, ebben a két bevezető alinea-ban az, hogy minden más törvény, a mely akár technikai, akár országos nagy nemzeti érdekből ezt az elvet megbolygatja, nem lehet erre az országra nézve üdvös, ebben az országban érvényes, annak foganatosítása lehetetlen.

A mikor én végighallgatom a szász képviselő uraknak beszédét, arra a gondolatra jutok, hogy ők ravasz öntudattal — a ravasz szót nem privát polgári gonosz értelmében veszem, csak politikai ravasztságot értek — nagyon kétféleképpen magyarázható mondatfüzéseket és kifejezéseket használnak. Az egyik magyarázat ide szól a háznak, a másik magyarázat haza szól, de nemcsak haza, hanem a külföldi, a német sajtónak. Mert hogy milyen gondolkozásuk a szászok és milyen az ő

felfogásuk, arra csak egyetlenegy példával akarok alludálni. (Halljuk! Halljuk!) Az ember az életben akkor igazán őszinte és akkor cselekszik azt, a mit szíve, legjobb meggyőződése és gondolkozása parancsol, a midőn családjáért fáradozik, családja érdekében működik. Akkor őszinte szerintem az ember ténye és lelki megnyilatkozása, midőn azon fáradozik, hogy gyermekeit mily szellemben nevelje fel. A szülő legnagyobb gondja, hogy gyermekét úgy nevelje fel, a mint azt a legjobb, legnemesebbnek és leghelyesebbnek találja. Épen ezért elhagyva sok minden más példát, csak arra utalok, hogy az igen t. képviselő urak, kik itt a szász érdeket védik és azt mondják, hogy ennek az államnak ilyen meg amolyan hű polgárai, a gyermeknevelés terén milyen irányzatot követnek. (Halljuk! Halljuk!) Arra nézve, hogy mily szellemben nevelik fel gyermekeiket, előttem fekszik egy értesítő e czimvel: „Evangelisches Obergymnasium und die damit verbundene Knabenelementarschule und Mädchenschule zu Bistritz.“ Zárjelben a nagy gót betűk mellett kis betűkkel „Siebenbürgen.“ Ez egy iskolai értesítő, a melyet be kell mutatni Wlassics közoktatásügyi miniszter urnak. (Mozgás és zaj a szélsőbaloldalon.)

Kubik Béla: Hát a helységnevekről szóló törvényt vajjon nem hozták meg, hogy Bistritzről lehet szó? Ilyen kormány ül ott? Szégyelje magát! (Zaj és mozgás jobbfelől.)

Hellebronth Géza: A „Pester Lloyd“ is válaszolhat!

Kubik Béla: Nem tudják megrendszabályozni az urakat! (Zaj)

Pichler Győző: T. ház! A program, a mely német nyelven jelenik meg, feloleli és ezért tartottam ezt legalcalmasabbnak — a középiskolát a gimnáziumban, a női nevelést a Mädchenschuleban, az elemi fiúnevelést a Knabenschuleban, tehát minden alapvető és közép tanintézetben foglaltatik és jellemeztetik itt. Hát én sorra veszem és egész röviden fogom kimutatni, hogy mi foglaltatik a programban. (Halljuk! Halljuk!)

Először beszél a személyváltozásról és midőn leírja egy új tanárnak, vagy egy elhalt tanárnak — hisz ez mindegy életrajzát, a midőn tehát nem az ő helyiségéről van szó, azt mondja: „Er wurde am 9. August 1871. in Fünfkirchen geboren“, aztán tovább...

Veszélovsky Ferencz: Hát a „Pester Lloyd“! (Zaj.)

Pichler Győző: Bocsánatot kérek, nekem a Pester Lloyd nem mérvadó, ép úgy, a mint nem mérvadók a pánszláv lapok sem. Én a Maticzát sohasem támogattam, de a képviselő ur sokat áldozott már a Maticzára, a mig be nem csukták az intézetet. (Derűtség a szélsőbaloldalon.)

Horváth Gyula: Kár volt közbeszólni!

Pichler Győző: Én a nemzetiségi képviselők életrajzi adatai iránt is nagyon érdeklődöm.

Minden magyar város, a melyik nincs is Erdélyben, vagy, a mint ők mondják Siebenbürgenben, német nyelven szerepel ebben a könyvben.

De menjünk csak tovább. Az isko-

lai tanításnál az első osztályban négy óra a német, három óra a magyar, a további iskolákban egyenlő a magyar és a német órák száma.

Rákosi Viktor: Azért nem tud Korodi ur magyarul!

Pichler Győző: De hogy milyen a magyar tanítás ebben a három órában, majd arra is áttérek. Most csak egy tételt akarok felolvasni. A gimnázium negyedik osztályában — hogy lássuk, milyen tisztán állítják oda e közjogi fogalmakat az ifjúságnak, hogy megmutassák, hogy ez az a haza, a melyet oly nagyon hangoztatnak — azt mondja a program: „Geographie und Geschichte. Eingehende Geographie von Mittel-Europa, insbesondere der Oesterreichisch-Ungarischen Monarchie.“ Tehát Oesterreichisch-ungarische Monarchie! De megyek tovább. Méltó tassanak figyelembe venni, hogy milyen iskolai feladatot adnak fel, pl. a hatodik gimnáziumban. Ott, a mikor akarják, hogy a tanulók a politikai költőkől értesüljenek, az írásbeli feladat ez: „Walter von der Vogelweide als politischer Dichter.“ (Zaj.) Itt van azután az „ungarische Aufsätze“ és itt jövök a magyar tanításra. A negyedik gimnáziumi osztályban a magyar írásbeli feladat a következő: „A dalnok átka Uhiand költeménye nyomán“ (Derűtség.) továbbá „Siegfried és Brunhilde küzdelme.“ (Derűtség. Zaj.) Ez a magyar szellem, ez a magyar feladat. (Zaj és derűtség a szélsőbaloldalon.)

Egy-két szó a zöldszászokról.

Brassó, febr. 27.

II.

Nem mindig gondolkoztak így a szászok, amiként ma. És cselekedeteik épenséggel eltértek mostanság követett eljárásuktól és tetteiktől.

Nem térek vissza a régi időkre, annak az évszázados jó viszonynak az ecsetelésére, mely köztünk magyarok és szászok között jóban-rosszban mindenha fennállott.

Am most csak a közelmúltá vetek visszapillantást, amikor még a ma szereplő zöldszászok egészen más szerepet játszottak. Ugy látszik, az is tényleg csak szerep volt.

Mi emlékezünk még arra az időre, a mikor Lindner Gusztáv még magyar ruhában, attilában nemesak beszélt magyar hazafias érzésről, hanem akként cselekedett is. Vezére volt a szászoknak, akik örömmel követték a hazafiságban. Az idősebb Korodi, mint gimnáziumi tanár, Trauschenfels és a többiek mind tüntettek magyarságukkal.

Honnan és miért e változás?

Mit vétett ellenünk a magyar állam, a nemzet és különösen a magyar társadalom?

Lindner Gusztáv egyetemi tanár lett, sőt a magyar közjogot sem féltették tőle. Aki állami pozícióba akart jutni, az elérte célját. A magyar állam és kormányok soha ridegséget nem tanusítottak a nemzetiségi polgárokkal szemben, sőt örömmel juttattak részt bármelyiküknek a vezetésből, bármily téren nyilvánult is meg az ez iránt való hajlandóság.

Avagy a magyar társadalom vétett ellenük? Hiszen örömmel fogadta be őket

mindenütt és ezzel ellentétben éppen a századok voltak azok, akik később minden komoly ok nélkül majdnem hermetice elzárkóztak a magyar társadalmi élettől, sőt szakították meg ellenségesen még az érintkezést is.

Avagy jogaiktól fosztottuk meg őket? Nem fejleszthették-e szabadon nyelvüket, kulturájukat? Nincs-e, mint nemzetiségnek, olyan szabadságuk, aminőt egyetlen külföldi állam sem mutathat fel?

Valóban e kérdésekre nehéz higgadtan válaszolni.

De elsősorban a nevelésben van a hiba. Több ennél, valóságos bűn az, amit a századok tulnyomó nagy része ellenünk elkövetnek.

Otthon németnek, szásznak nevelik gyermekeiket, már a családi tűzhely oltáránál gyűlölséget szítanak bennük mi ellenünk.

Ez így van! Ezt nem lehet letagadni. Hiszen arról személyesen volt alkalmunk szomorú példákban meggyőződni.

És amikor gyermekeik telítve vannak ellenséges érzülettel, akkor kiküldik őket Németországba vagy Ausztriába (reánk nézve ez mindegy) és ott, ha megmaradt volna is még bennök valami hazafias érzésből, végképp kioltják belőlük hamarosan.

Ezek a külföldön nevelt ifjak a Gross Deutschland eszméjével jönnek haza. Németország az igazi hazájuk, legnagyobb emberük Bismarck és nyelvük amúgy is német.

Igy ifjan ott Németországban teremtik meg aztán azokat a kapesokat, a melyek az erdélyi századokat láncszemekként fűzik össze a németekkel és alkotnak olyan szövetségeit, amely — tapasztalva ennek gyümölcsét — méltán tekinthető nyílt hazaárulásnak.

Igy fűződnek össze a zöldszászok a németországi németekkel, így tartják fenn a közösséget, amelynek megszilárdításán minden újabb nemzet buzgón dolgozik.

Ha ez ifjaknak törvényeink szerint diplomáikat nosztrifikálni nem kellene, még annyit sem tanulnának meg magyarul, mint a mennyit tudnak.

Jól van-e ez így?

De mi történik azután?

Ez ifjak tehát egyetemeinkre kerülnek. No! Itt aztán csak megismerhetnék a magyar erényeket, csak talán nem zárkozhatnának el itt is a magyar érzések befogadásától?

Dehogyan nem! Külön csoportokat alkotnak itt, az ugynevezett Ortsgruppékat.

Ennek a feladata aztán az, hogy összetartsanak szász „testvéreink” és kiküszöböljenek minden, ami eddig felszívott és eddig vallott felfogásukat, gondolkozásmódjukat megváltoztathatná.

Külön élnek, külön tanulnak és elkülönítik magukat minden olyan érintkezéstől, amely káros hatással lehetne eddigi magatartásukra.

Igy nevelkednek fel a zöldszászok ifjai itt benn hazánkban idegenül reánk, idegenül minden hazafias érzettől és felfogástól. Nagyon természetes, hogy gondolkozásmódjuk is egészen más, mint a mienk.

Mi ez, ha nem hazaárulás?

De hogy senki tulzottnak ne tartsa

ezt a képet, mondjunk el egy klasszikus esetet a budapesti Orstgruppe eljárásából.

November havában egy szász származású énekesnő szerepelt egy budapesti hangversenyen, amelyen az illetőt meleg óváziókban részesítették. Kapott koszorukat, bokrétákat, lelkes éljeneket.

Ott voltak az Ortsgruppe tagjai is; ők is nyújtottak fel koszorut kétszínű szász szalagokkal, német felírással és ezzel az aláírással:

„Die siebenbürgische Sachsenjugend.“

S a dologban az a legbosszantóbb, hogy csak egy magyar lap emlíkezett meg az esetről, a többinek a figyelmét kikerülte.

Elősorolhatnánk még több ilyen és ehhez hasonló esetet, de majd visszatérünk még az Ortsgruppe dolgaira.

Itt csak azt kérjük még, hogy jól van-e ez így? Járja-e, hogy hazánk fiai így nevelkedjenek és így cselekedjenek?

Nem, valóban ez az állapot tarthatatlan és türehetetlen! Nem türehetjük továbbra is, hogy hálátlan fiókákat melengessünk a testünkön, hogy aztán megmarjanak bennünket ott, ahol csak hozzánk férhetnek. Nem türehetjük, hogy egy hazának gyermekei szítsanak gyűlölséget ellenünk és ármánykodjanak azért, amiért nemesek, hogy jogaikat, szabadságaikat épségben tartjuk, megóvjuk, sőt biztosítjuk, hanem az egyenlő polgári jogok élvezete mellett szabadon törjük külön törekvéseiket, külön álláspontjukat, sőt megengedjük azt, hogy itt benn e hazában, ez államban külön államot alkossanak.

És most kérjük Lindner Gusztáv országgyűlési képviselőtől, a kolozsvári egyetem volt közjogi tanárától, aki a magyar államtól huzta fizetését és most nyugdíját, feleljen őszintén, nyíltan és egyenesen: így van-e, amiként ezt itt mi megirtuk, és helyesli-e ezt a modort, viselkedést és cselekményeket?

Kíváncsiak vagyunk a válaszra.

De ismétljük, hogy egyenes és nem kétszínű választ várunk. Mert a századok kétszínű politikája külön lapra tartozik.

—i.—

HIREK.

Brassó, febr. 27.

— **Művészestélyünk**, melyet a Brassói Nemzeti Szövetség márczius 8-dikán rendez a Vigadó nagytermében, a távolban is nagy érdeklődést keltett. Ugy értesülünk, hogy azon alkalomból városunkba jönnek a nagyváradi és kolozsvári lapok, az Országos Nemzeti Szövetség és az Országos Színészegyesület képviselői, azonkívül Eötvös Károly képviselőt is többen elkísérik barátai és tisztelői közül. — A Művészestélyre kiadott belépő jegyek nagyban kelnek és az erkély és körszékhelyekből már alig van. A jegyek válthatók a „Brassói Lapok” kiadóhivatalában. (Kapu-u. 60.)

— **Jubiláris ünnepély**. XIII. Leo pápa 6 szentsége pápai koronáztatásának 25-ik évfordulója alkalmával a brassói róm. kath. főgymnasium márczius 3-án délelőtti 10 órakor a plébánia templomban istentiszteletet és 11 órakor a róm. kath. főgymnasium tornatermében jubiléris ünnepélyt tart. Műsor: 1. Pápai himnus Ver-

dytől; éneklí a gymnasiumi ifjuság férfikara. 2. XIII. Leo pápa működésének méltatása; Bándi Vazul igazgatótól. 3. „Mária neked adjuk sziveinket,” Schöpf F.-től, előadja az ifjuság ének- és zenekara. 4. „Ó Szentsége XIII. Leo pápaságának negyedszázados ünnepén,” Baráczy Sándor tanártól; szavalja Fáy Andor IV. oszt. tanuló. 5. „Dalünnepén,” Thern K.-től. éneklí az ifjuság vegyeskara. 6. „A pápaság intézményeinek befolyása hazánk történelmére,” szemelvények a VII. és VIII. oszt. tanulók pályázati műveiből. 7. Magyar dalok, Bándi V.-től, előadja az ifjuság zenekara. 8. „Az egyház élete,” Kemenes Ferencztől; szavalja Czipezer Gyula VIII. oszt. tanuló. 9. Pápai induló, átirta Jaschik Gy. gymn. karmester; előadja az ifjuság zenekara.

— **Vörös-kereszt egylet közgyűlése.**

A vörös-kereszt egylet brassómezei fiókjának idei közgyűlése f. évi márczius hó 1-én azaz jövő szombaton délután 4 órakor méltóságos gróf L á z á r István főispán ur elnöklete alatt a vármegye üléstermében fog megtartatni. Targysorozat: 1. Titkári jelentés, valamint az 1901. évről szóló számadás előterjesztése. 2. Indítvány az Erzsébet-alapítvány végleges megállapítása iránt. 3. Egyleti titkárnak és pénztárosnak új választása. 4. Szabad indítványok.

— **Estélyek.** Az izr. jótékony nőegylet szokásos teaestélyét szombaton a „Bukarest” nagytermében tartja meg változatos és érdekes műsorral. Lesz monolog, ének, humánus felolvasás és kuplák. — Az orth. izr. nőegylet is megtartja szombaton este a „Grand” szálló nagytermében szokásos fillérestélyét, még pedig ez alkalommal is élvezetes műsorral egybekötve.

— **Cselédleányok oktatása.** A brassói „Székely-Társaság” által rendezett legközelebbi cselédoktatás márczius hó 2-án d. u. 3 órakor lesz a szokott helyen. Oktatást tart Móór Gyuláné urnő. Lesz továbbá ének és szavaltat, végül minden leány egy mesemondó könyvecskét kap. Az elnökség.

— **A polg. leányiskola 3-ik osztályu** növendékei ma délelőtt K r b e k n é L i b e r Etelka igazgató vezetése alatt megtekintették a gázgyárat, a hol Stepn i e k a Manó igazgató kalauzolta a növendékeket és minden irányban bő és szakavatott magyarázattal mutatta meg a gyárat.

— **A filharmonikus társaság** pénteken este 8 órakor az iparegylet (Gewerbeverein) helyiségében összpóbat tart.

— **Tüzmentes** pénzszekrények gyári árákon Grünwald Albertnél.

— **Beküldetett.** „Nem volt részeg, mert hitelbe ivott” hír beküldője oly intézkedésre hívja fel a hatóságot a b. újfalusi közállapotokra vonatkozólag, mely ezen régi szokás kellő ellenőrzése, illetve megszüntetése iránt már intézkedett s épen ezen intézkedésekből tudhatta meg a hír írója is, hogy a diózás bár nem oly nagy mértékben, mint azt közzétette, folyik, helyesebben folyt.

— **Riasztó hír a szerb királyról.** Az Ujvidéken megjelenő „Branik” ezimű lap szerkesztősége tegnap délben távirati kérdést intézett a „Magyar Távirati Irodá”-hoz az iránt, hogy igaz-e az az Ujvidéken elterjedt hír, mintha S á n d o r k i r á l y t m e g g y i l k o l t á k v o l n a. A „Magyar Távirati Iroda” azonnal megke-reste e tárgyban a külföldi távirati irodákat, de sehol sem tudtak semmit a szerb király állítólagos meggyilkolásáról.

Szám 9746-901.

Hirdetmény**a hadmentességi díj alá tartozó egyének által teendő bejelentések tárgyában.**

1902. évi márczius hóban tartozik az, ki:

1. mint hadi szolgálatra alkalmatlan, az állítási lajstromból töröltetett.

2. mint fegyveres szolgálatra alkalmatlan, fegyverképtelenségét nyilvánított;

3. a katonai szolgálattól oly testi fogyatkozás miatt bocsátott el, mely őt keresetképtelenné nem tette, s mely nem a katonai szolgálat teljesítésének következménye;

4. az 1868. XL. t. cz. alapján, mint családfentartó felmentetett és az 1889. évi VI. t. cz. életbelépte után is bármely okból fel nem avatott;

5. külföldre költözési engedélyt nyert, és hadmentességi díjfizetési kötelezettsége még tart, az e célra szolgáló nyomtatványon az alólírott városi adóhivatalnál bejelenteni;

a) polgári állását;

b) lakását;

c) ama sorozójárás, illetőleg község nevét, melyben a hadkötelezettség alól mentesített;

d) azt az évet, melytől fogva a felmentés számítható, bejelenteni, és

e) a reá, esetleg ama családfőre, kinek esatádijához tartozik, a megelőző 1901. évben állandó lakhelyén, esetleg más községekben is kivetett egyenes államadók összegét hitelesen kimutatni.

Ezen kívül tartozik:

f) az a véd-, illetve díjköteles, kinek hadmentességi díjat a törvény 11. §-a értelmében a munkaadó fizeti, a munkaadó nevét és lakását bejelenteni.

Ezen adatok bejelentésének elmulasztása az 1880. évi XXVII. t. czikk 20. §-a értelmében a kirovandó hadmentességi díj három, egész hatszoros összegének megfelelő pénzbírságot von maga után.

Ha a munkaadó személyében az alatt az idő alatt, mely a bejelentés beadása és a díj esedékességének napja (az év október hó 1-je) között lefolyt, változás állott be, eme változást a díjköteles az 1883. évi IX. t. cz. 4. §-nak 3. pontja értelmében ott, ahol az első bejelentést tette, szintén bejelenteni köteles.

Azon díjköteleseknek, kik állandó lakhelyükön kívül másutt adóval megróva nincsenek, megengedtetik, hogy ezen városi adóhivatal előtt személyesen megjelenván, vallomásukat ugyanott tollba mondhassák, de ha tenni ezt elmulasztják, a fentebb említett pénzbírság ellenük teljes szigorral fog alkalmaztatni.

Brassó, 1902. évi február 21-én.

(133)

A városi adóhivatal.

Alulírott bátor vagyok a t. cz. közönségnek tudomására hozni, hogy hatóságilag engedélyeztettem

főzőiskolámban

folyó évi márczius elsejével egy új tanfolyam kezdődik, a mely három hónapig tart. — Tanulni óhajtok bármely időben beiratkozhatnak Lensor 26 sz. I. emelet

Továbbá tudatom a t. cz. közönséget, hogy nálam Aszpik 20 krtól fölfelé mindennap kapható.

Teljes tisztelettel

Rosenkranz Teréz

a főzőiskola tulajdonosa.

A világforgalomban lévő szénsavas ásványvizek között a
„Giesshübli viznek egyetlen hasonlósága”**BODOKI****„Matild-Forrás”**

rendkívül szénsavdús és lelkismeretes pontossággal készült, páratlanul tiszta égvényes-savanyúvíz.

ELSŐRANGU BORVIZ

a melyről tisztább, egészségesebb és kellemesebb nem is képzeltető.

A jó és tiszta bornak megbecsülhetlen felismeretűje!

Emésztési és vizeleti nehézségekben, gyomor-, vese-, hólyag- és aranyeres bántalmakban, valamint a légzőszervek hurutos bántalmaiban szenvedők, országeverte áldják e künö terméseti kincs reendes használatát.

Mindig friss töltésben kapható:BRASSÓBAN, Czérna-utca 6 szám a. (a „Schwarzburg vendéglő” átellenében) lévő raktáromban, a fűszerkereskedésekben és a vendéglőkben.
GYÖRGY JÓZSEF forrásvállalata
Sepsi-Bodok. — (Háromszék megye.)**RHEUMA**

és minden más megbülés meggyógyítatik az eddig még felülmulhatatlan

Paprika-Opodeldoc

(Linim. capsic. congelat)

használatát által. **Kettős horgony** védjeggyel ellátva minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár Magyarország részére: Török József gyógyszeriarában Budapest Király-u. 12. sz. 1 tégely ára 1.50 k.**Üzlethelyiség-változás.****Karácsonyi Kiss M.**

Brassó, Kolostor-utca 8. sz. a. levő férfi- és női divat mindennemű restli és vászon-áru üzlethelyiségemet

1902 évi márczius hó 15-étől

Kolostor-utca 14. szám alá helyezem át, miért is a raktáron lévő összes áruk **rendkívüli mérsékelt árban adatnak el.**

Fölkérem a vásárolni kívánó nagyérdemű közönséget, hogy jelen előnyös olesó bevásárlást el ne mulasztja.

Tisztelettel

Karácsonyi Kiss M.

Laptulajdonos Trattner H Nyomatja a Brassói Lapok nyomdája.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pt. Școala

Pártoljuk a honi ipart!**Foith György**

mechanikai kötőde

Brassó, Kapu-u. 21. sz.

Ajánlja saját gyártmányu kötött női, gyermek és férfi harisnyait, pamut, czérna, selyem és gyapju fonalból, továbbá:

kerékpár ingeket

„ nadragokat

„ harisnyákat

„ kesztyűket

nyári férfi és női kötött ingeket s egyáltalában minden kötött árukat.

Megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.**Pártoljuk a honi ipart!****Somatose**oldható hufelhénye a hus lapnyagát tartalmazza (tojás fehérje és só) majdnem izetlen könyven oldható por alakban a lehető legjobb erősítő szer gyenge, a lépákozásban visszamaradt egyéneknek, — mellettségének, idegbetegségeknek, gyomorbetegségeknek, — szemek-ágyasoknak, angol kórban szenvedő gyermekeknek gyógyulóknek. **VAS-SÓJÁRÁS** alakjában pedig különösen **Sápkórban** szenvedőknek ortosias ajánlva **Somatose** nagy mértékben enyhít az étkezési vágyat. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Csak eredeti csomagolásban valódi.